

התורה בקרבנו

בס"ד גליון ל' פרשת קדושים ה'תשע"ט

גליון שבועי להניחי הישיבות בני התורה המקורבים לאורו של רבינו "ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

מאמר בפנימיות הפרשה, משרשי הדברים עד לעובדא ולמעשה

דשרתי קרבתי

קדושת תלויה בקדושתכם

ב. קדושים תהיו: רש"י פירש 'היו פרושים מן העריות'. וביאר דבריו 'שכל מקום שאתה מוצא גדר ערוה אתה מוצא קדושה'. ודבריו מיוסדים על דברי חז"ל במדרש 'מה אני קדוש, אף אתם תהיו קדושים, מה אני פרוש, אף אתם תהיו פרושים'.

וצריך להבין מדוע צריך לכתוב ציווי זה, אחר שכבר נכתב בפירוש כל איסורי העריות. ופירש באור החיים הקדוש, שנכתב כדי להוסיף 'מצות עשה' על איסורי עריות.

והרמב"ן פירש, שאחר כל ציווי התורה המותר והאסור, יכול עדיין להיות 'נבל ברשות התורה' – ולהתעסק בכל התאוות המותרות ללא הגבלה. ולכן בא ציווי כללי 'קדושים תהיו' לקדש עצמו במותר לו, ולהתנהג בקדושה בכל העניינים: במאכל, בדיבור, ובשאר עניינים, ואפילו בנקיות הידיים [שנלמד מהפסוק 'התקדשתם והייתם קדושים'].

ג. ונתתי פני: בספר 'אור החמה' להרב הגאון ר' זונדל קרויזר זצ"ל מבואר 'שעסקי' היינו מדות הרחמים. וזה שמוכר מורעו למולך, גורם כביכול שהשם יתברך מפנה עצמו מכל מדות הרחמים. ואם כן, מדה טובה מרובה, שמי שמקדש עצמו, מעורר מאד את מדות הרחמים]

ביאור הפנימיות

ואחר כל הדברים, צריך להבין מדוע נכתב כל זה בלשון 'קדושים תהיו' – מה השייכות בין 'גדר ערוה' לבין 'קדושה', וגם מה השייכות בין הפרישות מהדברים המותרים לבין 'קדושה', ובפרט, מה השייכות בין האיסור להעביר מזרעו למולך לבין 'קדושה', ומהו בעצם משמעות המושג 'קדושה'.

קדושה – זימון ופרישה

המילה 'קדושה' כוללת בתוכה שתי לשונות. מצד אחד היא מלשון 'פרישות', ומצד שני היא מלשון 'חיבור'. כשאדם מקדש אשה הוא אומר לה 'הרי את מקודשת לי', ופירשו הראשונים (קידושין ב) בשני אופנים, אחד מלשון 'איסור' – הרי את 'אסורה' לכל העולם, והשני מלשון 'ייחוד' – הרי את מיוחדת ומזומנת לי.

כמו כן נמצאת הלשון הזו ב'קדושים'. כשאדם מקדיש בהמה לקרבן או לבדק הבית בלשון 'הרי היא' – נאסרת לכל העולם. והלשון הזו נמצאת אפילו באיסורי כלאיים 'פן תקדש המלאה', ופירושו שהתכווה נאסרת באכילה והנאה.

ואמנם נראה שהם שתי לשונות הפוכות זו מזו, אבל באמת הם שני צדדים של אותו מטבע. כי באמת משמעות הלשון 'קדושה' היא: להיות מיוחד עבור דבר מסוים, וכתוצאה מכך שהוא 'מיוחד' – הוא 'אסור' על כל העולם. ולכן, אשה שנעשית 'מיוחדת ומזומנת' לבעלה, 'נאסרת' ממילא על כל העולם. וכן בהמה שנעשית 'מיוחדת' לקרבן, 'נאסרת' על כל העולם.

פרשת קדושים היא פרשה מיוחדת, שיש בה הרבה מאד מצוות [בדומה לפרשת משפטים ופרשת כי תצא], ולכאורה אין שייכות בין המצוות האלו זה לזה, וגם אין לזה שייכות בדווקא לחומש ויקרא, אלא עומדת כפרשה בפני עצמה.

'פרשה זו נאמרה בהקהל', כמבואר בדברי חז"ל והמפרשים. 'הקהל' הוא מעמד שנעשה פעם בהרבה שנים, בהשתתפות כל קהל ישראל, אנשים נשים ומת, ושם נאמרו כמה דברים שהם היסודות החשובים ביותר, ואחד מהדברים שנאמרו באותו מעמד, היא פרשה זו. והטעם לכך 'מפני שרוב גופי תורה תלויים בה'.

ובדברי הוזהר הקדוש מבואר, שכשהגיעו 'החברים' (החבריא קדישא) לפרשה זו היו מתלהבים ביותר, ויש שם לשונות מופלגים ומופלאים על פרשה זאת. כמו כן במדרש (מוכא בדברי הרמב"ן) מבואר שפרשה זו היא כנגד עשרת הדברות, ומפרט איך כל עשרת הדברות רמוזים בה. וכל זה צריך כמוכח ביאור – איזה חידוש מיוחד יש בפרשה זו, ומדוע רוב גופי תורה תלויים בה'.

התמיהות בפרשה

א. מפני מה נאמרה פרשה זו בחומש ויקרא.

ב. מהו הציווי 'קדושים תהיו', ואיזה פעולה עלינו לעשות עבור כך. ומהי התוספת 'כי קדוש אני', וכי משום שהשם יתברך קדוש, גם אני יכולים להיות קדושים, והלא 'נבהו דרכי מדרכיכם ומחשבותי ממהשבותיכם'.

ג. האם יש שייכות בין המצוה הזאת, לבין שאר המצוות שנאמרו בפרשה [שרובם מצוות שבין אדם לחברו].

ד. מדוע יש אריכות גדולה כל כך סביב האיסור של עריות [הן בפרשת אחרי והן בפרשת קדושים], והפסוק מדגיש שוב ושוב 'אל תטמאו בכל אלה' 'זהייתם קדושים' ועוד כמה לשונות, כביכול הוא מתאמץ 'לשכנע' אותנו לקיים המצוות האלו, מה שלא מצינו בשום מצוה אחרת.

ה. מהו האיסור החמור של 'נותן מזרעו למולך', שגם עליו מאריך הכתוב מאד, וגם גזר עונשו בלשון של 'ונתתי את פני' ופירושו חז"ל 'פונה אני מכל עסקי' כדי להעניש אותו ונדרך אגב יש להבין מה הם 'העסקים' האלו. ומדוע נכתב מצוה זו 'באמצע' פרשת העריות.

ביאור הפשט

א. הקשר לחומש ויקרא: הרמב"ן מבאר על פי פשט, שהשייכות לחומש ויקרא הוא משום שכתוב כאן פרשיות שלמים ותודה, וכן העונש על העריות [ובהקדמה לחומש ויקרא, ביאר הטעם שנכתב עניין העריות בחומש זה]. וכיון שכל הפרשה נאמרה כאחד בהקהל, נכתבה גם כל הפרשה כאן.

עד כדי כך, שגם ההיפך הגמור לכאורה מהקדושה נקראת בלשון זו, וכלשון הפסוק 'לא יהיה קדש מבני ישראל, ולא תהיה קדשה מבנות ישראל' (פרשת כי תצא). ופירוש האיסור הוא שלא 'לייחד' עצמו לזנות. נמצא שאם מייחד עצמו לכך – נקרא גם כן בלשון זה (בלא אות ו', ראה סוד העניין ליקומי מוהר"ן סימן יא).

גופי תורה תלויים בה

אם כן, פירוש המצוה 'קדושים תהיו' – עניינה 'תהיו מיוחדים ומוזמנים לי'. ומצוה זו היא יסוד כל התורה, עד שרוב 'גופי' תורה תלויים בה. 'גופי תורה' היינו הגוף 'החיצוני' של התורה, שהם כל המצוות והאיסורים. ובוודאי שההתחלה והבסיס של כל אחד מישראל הוא קיום 'גופי' התורה, החיובים והאיסורים. אבל 'גופי התורה' הללו – תלויים ועומדים במצוה זו של 'קדושה', שהיא העיקר והתכלית.

החילוק בין נה ושאר הצדיקים שהיו בעולם, לבין אברהם אבינו – שמכח החילוק הזה, צאצאיו של נה נקראים 'בני נח' וצאצאיו של אברהם אבינו הם 'יהודים', הוא – שכל הצדיקים הללו היו 'צייטנים', וקיימו כל מה שנצטוו, אבל לא יצרו 'קשר' ולא האמינו שיש להם כביכול מה 'לתת' ול'תרום' להשם יתברך. אברהם אבינו היה הראשון שהיה 'מתחסד עם קונו', והאמין שהשם יתברך רוצה גם מאתנו.

אין לנו מה לתת לו יתברך, כי הכל שלו 'אם צדקת מה תתן לו', אבל יש לנו דבר אחד לתת לו – 'להיות שלו', וזהו הסוד של ברית מילה שניתנה לאברהם אבינו. 'ברית' פירושו קשר ונאמנות, כשכל אחד מהצדדים מתחייב להיות 'קשור ומאוחד' עם הצד השני, ולהיות נאמן לו. וזהו היסוד והמהות של כל היהדות והתורה – 'קדושים תהיו', מיוחדים ומוזמנים לי, ונאמנים אלי. ולכן נאמרה פרשה זו בהקהל, לכל עדת בני ישראל – אנשים נשים ומף.

ברית מילה – ואיסור 'מולך'

העניין של 'צנינות זרעו למולך' – הוא דבר פלא ומשונה. בן אדם לוקח את בנו, דם מדמו ובשר מבשרו, ומכניס אותו לאש ושורף אותו (כמבואר ברמב"ן פרשת אהרי). וכי נטרפה דעתו, והלא אם היה עושה זאת לבנו של שונאו היה זה קיצוני ומוגזם, או איך ייתכן שעושה זאת לבנו. ומדוע צריך להזהיר על זה. ולא רק שצריך להזהיר על זה, אלא באמת היו מלכי ישראל שעשו כן רח"ל.

פירוש העניין הוא, שעיקר העבודה זרה היא 'ההתקשרות' אליה, והביטוי החזק ביותר של ההתקשרות היא 'ביטוי של דם', לקחת חלק ממנו בעצמו ולמסור אותו לגמרי. והוא ממש 'זה לעומת זה' ממה שצריך להיות לנו עם השם יתברך, דהיינו התקשרות של דם ושל מסירות נפש, להסכים למסור כל היקר והאהוב לנו ביותר עבורו יתברך.

ולכן, ברית מילה לא נעשית על ידי מסירת שבעה כבשים, או כריתת בהמות – אלא על ידי חיתוך בבשר החי, והטפת דם. ובשעת הברית אומרים לו 'בדמייך חיי, בדמייך חיי', כי מהות הברית והקשר הוא קשר עמוק ומהותי של דם. ונמצא ששני הדברים האלו – ברית מילה, ולהבדיל, מסירת זרעו למולך – עומדים ממש זה מול זה, 'קדושים ומיוחדים להשם יתברך' מול 'מוזמנים ומיוחדים לעבודה זרה' רח"ל.

ולכן נאמר לשון המורה כזו במוסר מורעו למולך – 'זנתתי פני באיש הזה', שהקב"ה פונה מכל מדות הרחמים שלו, ומעורר עליו את הדין, כי הוא הניתוק המוחלט וההיפך הגמור ממהות היהודי. ומדה טובה מרובה, כשאדם 'מוסר מורעו' ומכל האהוב לו – להשם יתברך, שבוודאי הוא מעורר עליו את כל 'עמקיו' של השם יתברך, שהם מדות הרחמים שלו.

איסורי עריות – וקדושה

וזהו איסורי עריות. שבאמת אין בזה שום טעם [כמו שבעבודה זרה אין טעם, ואין אנו יכולים להבין מה היה הנסיון בזה], אלא זה גזירת עליון, כמו

שאמרו חז"ל על הפסוק 'כי הוא אמר ויהי, הוא ציוה ויעמוד'. ועיקר הנסיון בזה – הוא לקחת מהאדם את ההתקשרות והאהבה שלו, ולקשר אותו ואת אהבתו למקום אחר.

זאת, בשונה מכל שאר האיסורים, שאין מהותם 'ניתוק', אלא 'אי ציות'. וכמוכן, שצריך להיזהר בזה מאד, וגם שכתוצאה מזה נעשה האדם רחוק וממילא מנותק מהשם יתברך, וכמו שבאר האר"י הקדוש הלשון 'איסור' שהוא מלשון 'קשירה' שסוגר ונועל את מוחו שלא יכול לחשוב מהשם יתברך. אבל איסורי עריות, כל מהותם הוא 'התנתקות'.

ולכן, הנסיון בזה כל כך גדול, עד שנאמר בזה הקדוש 'עיקרא דייצרא בישא על עריין, ועל זה אמרו חז"ל (נדרים ספ"ג) 'בעידנא דיצר הרע, לית דמדכר ליצר טוב' [בעת התגברות הנסיון, אינו זוכר בכלל את הטוב], כלומר, שבעת התגברות הנסיון של עריות, אין בידו כמעט בחירה בין טוב לרע. והאופן היחיד לעמוד בזה – הוא לא על ידי שיזכיר לעצמו שזה 'אסור', אלא רק על ידי שיזכיר לעצמו שיש לו 'התקשרות' למקום אחר, התקשרות של דם. ואינו יכול ואינו מסוגל כלל ליפול לזה.

וכמו שהיה אצל יוסף, שעמד בנסיון קשה מאד. ועמד בנסיון על ידי 'שנראתה לו דמות דיוקנו של אביו'. כי יוסף היה לו כל הסיבות לחשוב שהוא שייך למצרים, שהרי נמכר ונודה ממשפחתו לגמרי, ולא הבטיח לו אדם מעולם שיוציאו אותו משם, ואם הוא 'שייך' לשם – מדוע וכיצד יעמוד בנסיון, עד שנראה לו דמות דיוקנו של אביו, וגילה לו שהוא לא 'שייך' לשם אלא להושן המשפט יחד עם שאר השבטים, וכך עמד בנסיון.

ולכן, התורה מאריכה כל כך באיסורים אלו, להקדים ולבאר שאיננו שייכים ל'מעשה ארץ מצרים' ול'מעשה ארץ כנען', וכביכול ד' מתהנן אלינו בכמה וכמה לשונות של 'אל תטמאו בכל אלה', כאומר: אל תעשו לי את זה. וחוזר כמה וכמה פעמים הלשון 'קדושים תהיו'. וכל זה, משום שאין שום דרך לעמוד בנסיון זה, כי אם על ידי הכח הזה של ההתקשרות לד'.

קדש עצמך כמותר לך

וזהו המצוה של 'קדש עצמך כמותר לך'. אין הכוונה שיש עוד רשימה של 'מצוות' או 'איסורים'. אלא מצוה אחת של 'קדושים תהיו' – תהיה מיוחד ומוזמן עבורי. וממילא, תבין מעצמך שיש הרבה דברים שלא מתאימים ולא שייכים למעמד הזה. לא כל אכילה, דיבור, והנהגה – מתאים למי ש'מיוחד ומוזמן לי'.

ועל זה נאמר 'כי קדוש אני', ומבואר במדרש 'אם אתם מקדשים עצמכם, אתם מקדשים אותי, ואם לאו – להיפך חם ושלום'. והוא פלא והפלא, וכי קדושתו של הקב"ה תלויה בנו. והתשובה היא: אכן. כי 'הקדושה' שלו יתברך – הוא החיבור אלינו, ולכן היא תלויה ועומדת – בחיבור שלנו אליו. פלאי פלאים. ובזה מבאר האור החיים הקדוש עוד, שהכח שלנו לעמוד בנסיון הוא גם כן משום 'כי קדוש אני', כלומר, משום שאני כביכול 'זקוק' לזה, אסייע לכם להיות קדושים ולעמוד בנסיון.

רוב המצוות של בין אדם לחברו נאמרו בפרשה זאת. כי עיקר הזהירות שלנו בין אדם לחברו, אינו משום 'מענטשליכקייט'. ובוודאי צריך להיות 'מענטש', אבל לא מצד 'בין אדם לחברו' אלא מצד 'בין אדם למקום', כמו איסור צער בעלי חיים. המצוות ש'בין אדם לחברו' אצלנו הם רק מצד מצות 'קדושים תהיו', כלומר, מצד שאנו מיוחדים ומוזמנים להשם יתברך, וכמו שאני מיוחד ומוזמן לו, כך גם חברי, ואם כן בוודאי אני מהויב לאהוב אותו, ולא לצער אותו.

* * *

זאת היא המצוה שגופי תורה תלויים בה, ונאמרה בהקהל, ולכן יש מזה כל כך התלהבות בספר הזוהר הקדוש, כי זה מהות היהודי, ומהות התורה והמצוות, מי יתן ונזכה.

התורה הנלמדת: ליקוטי מוהר"ן, חלק א' תורה ג'.

על הפרשה ||| פנינים על פרשת השבוע לאור תורה זו

קדושים תהיו

'קדושים תהיו כי קדוש אני ד', הנה עניין זה הוא צווי, אבל הוא ג"כ בחי מתנה שיש לנו כה להתקדש מקדושת השי"ת, [וכן מתבאר במדרש (ויקרא רבה פרשת קדושים פרשה כד אות ה): 'רבי אבין אמר משל למלך שהיה לו מרתף של יין והושיב בו המלך שומרים, מהם נזירים ומהם שכורים, לעת ערב בא ליתן שכרם, נתן לשכורים שני חלקים ולנזירים חלק אחד, אמרו לו אדונינו המלך לא כלנו שמרנו כאחד מפני מה אתה נותן לאלו שני חלקים ולנו חלק אחד, אמר להם המלך אלו שכורים הן ודרכן לשתות יין ולפיכך אני נותן לאלו ב' חלקים ולכם חלק אחד, כך העליונים לפי שאין יצה"ר מצוי בהם, קדושה אחת שנאמר (דניאל ד) ובמאמר קדישין שאלתא, אבל התחתונים לפי שיצר הרע שולט בהם הלואי בשתי קדושות יעמדו, הה"ד דבר אל כל עדת בני ישראל, וכתוב והתקדשתם והייתם קדושים, ר' אבין אמר משל לבני מדינה שעשו ג' עטרות למלך, מה עשה המלך נתן בראשו אחת ושתיים בראשם של בניו, כך בכל יום ויום העליונים מכתירין להקב"ה ג' קדושות, מה הקדוש ברוך הוא עושה נותן בראשו אחת ושתיים בראשן של ישראל, הה"ד דבר אל כל עדת בני ישראל קדושים תהיו והתקדשתם והייתם קדושים, ומבואר בזה שהיא בחי' הארת הקדושה].

רוב גופי תורה תלויין בה

ויש לבאר שזה מה שנאמרו בפרשה זו הרבה גופי תורה כמוכא ברשי" מהמדרש (ויקרא רבה פרשה כד סימן ה) 'פרשה זו נאמרה בהקלה מפני שרוב גופי תורה תלויין בה', והכוונה לכל הפרשה ואעפ"כ הכל נקרא בשם פר' קדושים על שם הקדושה [וכמוכא שם במדרש בהמשך 'ר' יודן בשם ר"ש בן יוחאי אמר ג' פרשיות הכתיב לנו משה רבינו בתורה, וכל אחת ואחת מהן יש בה מששים ששים מצות ואלו הן פרשת פסחים ופרשת נזיקין ופרשת קדושים' ומבואר שהכל נקרא פר' קדושים], ויש לבאר עפ"י המבואר במאמר זה, כי הארת הקדושה היא בחי' הארת הניגון דקדושה, והיא בחי' ההארה הבאה

שינה וקריאת שמע שעל המיטה

הנה עיקר התגברות הניגון של הסטרא אחרא הוא בלילה כמוכן מכללות המאמר [וכן מבואר בפרפראות לחכמה עפ"י כתבי האר"ז] שעיקר התגברות הציפורים שבקליפה שהם שורש הניגון של הסטרא אחרא הוא בלילה, יעו"ש], וע"כ עיקר התיקון הוא בלימוד תורה שבעל פה בלילה, ואמנם באמת משמע שהתיקון של תורה שבעל פה בלילה הוא בכל הלילה ולא רק מהצות [וכמוכא ג"כ בטובות זכרונות שכשאמר רביז"ל המאמר הזה נתייסדו בעיר חבורות שקבעו ללמוד משניות וגמי' אחר תפילת ערבית], אבל בוודאי עיקר התיקון הוא אחר הצות [כפי שמרומז במה שמביא רביז"ל את מאמר הזהר כד איתפליג ליליא כדין כרוזא כרוזא כפריים האחוזות כפה כהם יוקשים בני האדם, שמשמע שאז הוא עיקר הזמן המסוגל לתקן זה, וכן מה שהביא רביז"ל את הפסוק קומי רוני בלילה לראש אשמורות, וכן בתפילת מוהר"נ'ת 'שנוכל לנדד שינה מעינינו ללמוד בכל לילה תמיד ששים מסכתות עם הגמרא הקדושה', ובאמת יסוד הדברים מבואר בזה"ק (פר' בשלח מו ע"ב) שאע"פ שגם החצי הראשון של הלילה הוא בכלל לילה מ"מ עיקר הלילה הוא מהצות, וכלשונו שם 'זהא אתמר דעקרא דליליא מפלגותא ואילך, ואף על גב דפלגו קדמיתא בכללא דליליא הוא, אבל בפלגות ליליא קודשא בריך הוא עאל בגנתא דעדן לאשתעשעא עם

מלמעלה שהיא בחי' קול, אבל כדי לזכות לזה מוכרח האתערותא דלתתא שהוא בחי' גופי תורה, בחי' ריבוי המצוות ודיני התורה שכל זה הוא בחי' דיבור שהוא הבסיס והיסוד שיאיר בזה הארת הקול שע"יז הוא שלימות הארת הניגון דקדושה.

פיגול

וזה בחי' עניין פיגול שנמסך לזה, שכדי לזכות להארת הרצון [בחי' לרצונכם תזכחו, שהוא בחי' הארת הרצון שהוא בחי' הארת הניגון דקדושה] מוכרחים את הצמצומים שהם בחי' דיבור, שזהו עצם הביטול שלא לחשוב מהשבות הוין לזמנו והוין למקומו וכי שורש הניגון של הסטרא אחרא הוא ע"י בחי' קול בלי דיבור, שמחפש רק חיות ואינו מוכן להשתעבד לגבולות וצמצומים שהוא בחי' תורה שבעל פה (וכמוכא באריכות בהל' אופוטרופוס ה"ג אות ה), וע"כ יש יצר הרע מיוחד שלא להשתעבד לזמנים שהם בחי' גבול וצמצום, וע"כ יש בזה אזהרה מיוחדת לא לחשוב מחשבת פיגול וע"יז זוכים לבחי' לרצונכם תזכחו, ויש להמתיק בזה שגם עניין פיגול עצמו אינו מבואר בהדיא בפסוקים כי פשטות הפסוקים הוא שהנידון על אכילה לאחר ג' ימים, והז"ל פירשוהו על החושב מחשבת אכילה הוין לזמנו, ויעו"י בזבחים כט ע"א שנקטו ע"י לשון 'כוף אונך לשמוע', והיינו כי שורש העניין הוא בחי' הביטול לתורה שבעל פה שנמסר לנו ע"י חז"ל, וזהו השורש לזכות לבחי' לרצונכם תזכחו שהוא בחי' הארת הניגון].

ערלה ונטע רבעי

וכמו כן מתבאר יסוד זה בפרשת ערלה שכדי לזכות בשנה הרביעית ל'קודש הילולים' שהוא בחי' שלימות הניגון דקדושה שזוכים להביא הפירות לירושלים ולשבת ולהודות ע"י להשי"ת, אבל כדי לזכות לזה צריך בדווקא שיהיה קודם לכן ג' שנים ערלים ולא לאכול, שזה בחי' קבלת מלכותו יתברך שהוא בחי' הדיבור שהוא היסוד והבסיס שבזה יאיר הארת הקול שע"יז הוא שלימות הניגון.

עבודת היום ||| פנינים על סדר סדר היום לאור תורה זו

צדיקיא וכדין בעי ליה לבר נש למיקם ולמלעי באורייתא, וע"כ בוודאי מי שאפשר לו לקום בהצות, זהו עיקר שלימות התיקון, ואם לא, יעשה עכ"פ מה שאפשר לו].

ובאמת בחצי הלילה הראשון עיקר העבודה היא השינה (וכמוכא באריכות בליקו"ה הל' השכמת הבוקר ה"ג) ועפ"י הנ"ל יש לבאר שהוא מהמת זה בעצמו שמתגבר אז ביותר הניגון דסט"א, ובתחילת הלילה הוא מתגבר מאוד עד שקשה להכניעו, וע"כ צריך לישן ולסלק דעתו מהעולם שלא יפגע בו הניגון הלא טוב שמתגבר בעולם, ומקדימים לזה קרי"ש שעל המיטה שבזה מקבלים עול מלכות שמים, ובה מגלים בחי' מלכות שהוא יסוד הניגון דקדושה וע"יז ניצולים מהתגברות הניגון דסטרא אחרא.

קמת הצות

ובעת הצות לילה אז הוא עיקר הזמן לקום כארי ולעסוק בתורה שבעל פה, ואז הוא הזמן לבכות על גלות השכינה ונפילת המלכות, ועיקר גלות השכינה הוא הניגון הלא טוב שמתגבר בעולם, מה שנדמה כאילו החיות והשמחה נמצא כהבלי העולם הזה, וע"יז מתגבר הניגון של הסטרא אחרא שמכנים כבידות והלישות הדעת נוראה, וע"י צריכים לצעוק הרבה בהצות, ואח"כ לעסוק בתורה עד אור הבוקר שע"יז זוכים להארת הניגון דקדושה [ובכלל זה הן

לימוד משניות והן לימוד גמ' ופוסקים והן פנימיות התורה שהוא בירור העצות למעשה, וכמבואר בפרפראות לחכמה ובביאור הליקוטם, ובביאור המאמר נתבאר עניין זה יותר.

ציצית

ואחר כך בהאיר אור יום מתעטפים בציצית ולובשים תפילין ומתפללים שהרית, שזהו עיקר בחינת הניגון דקדושה שזוכים בכל יום ובפרט פסוקי דמזמרה שנקראים הלל [ויתבאר בפני עצמו בעניין סדר התפילה], ושלימות התפילה היא ע"י הטלית והתפילין, ויש לבאר שהם בחי' קול ודיבור שע"י"ז הוא שלימות הניגון דקדושה, כי הטלית היא בחי' תורה שבעל פה, כי ענינה כדי שזכור כל המצוות לעשותם וכמוש"כ למען תזכרו ועשיתם את כל מצוותי [ויעו' בשו"ע או"ח סי' ה' שיש לכוון זאת בעת ההתעטפות בטלית כי זה חלק ממהות המצוה], כי היא בחינת חותם המלך שמוכיר לאדם לקבל עליו עול מלכות שמים, לקיים מצוות ודיני התורה בכל עת ובכל זמן [וע"כ נכנסים עם הציצית גם למקומות המטונפים כי זה בחינת העשייה הפשוטה ששייכת בכל מקום ממש, ויש להמתיק בזה עפ"י המבואר בליקוט"מ סי' ע"ח שהדיבור הולך עם האדם לכל מקום אף למקומות המטונפים, ואף שהכוונה שם לדיבור כפשוטו יעו"ש, מ"מ מרומז בזה ג"כ בחינת הדיבור המזכיר כאן שהוא בחינת גילוי המלכות ע"י התורה שבעל פה שהוא בחי' העשייה הפשוטה של חוקי המלך שכל זה הוא בחי' הציצית].

תפילין

ותפילין הן בחי' מוחין כידוע (וכמבואר בליקוט"מ תניינא סי' ע"ז), שהוא בחי' החיות הפנימית, שהוא בחי' הקול המאיר לדיבור, שע"י"ז הוא שלימות הניגון, ונעל כן צריך בזה זהירות מיוחדת להתנהג בקדושה שלא להסיח דעת, כדי שלא לפגום בתפילין ולערב בו מאוירא דהאי עלמא שהוא בחי' הניגון הלא טוב, שזהו פגם גדול בתפילין שהוא הארת הניגון דקדושה, וע"כ נהגו שלא להניח תפילין רק בעת התפילה בבוקר שאז מאיר ביותר הארת הניגון דקדושה, ואמנם אף שהתפילין בכללות הן בחי' הקול המאיר לדיבור, אבל כל בחינה כלולה מכל הבחינות, ועל כן גם בתפילין יש בחינת תפילין של יד ובחי' תפילין של ראש שהם בחי' מה ולב שהוא ג"כ בחי' קול ודיבור כמבואר בדברי מוהרנ"ת (הל' אפוטרופוס ה"ג אות ה'), ומתחילים מתפילין של יד שהוא בחי' תיקון הלב, בחי' תיקון הדיבור, שהוא בחי' קבלת עול המלכות, בחי' לימוד וקיום דיני תורה שבעל פה בדרך גילוי מלכותו יתברך, ואז זוכים לתפילין של ראש שהוא הארת המוחין שהוא בחי' הקול המאיר בדיבור שע"י"ז הוא שלימות הניגון.

קדושת האכילה

ואחר כך עוסקים בעבודת האכילה, והעיקר הוא להתחזק בגילוי המלכות כפשוטו, לידע שבכל מצוה ומצוה שבאכילה מגלים מלכותו יתברך ועושים נחת רוח לפניו, שכל זה הוא בחי' לימוד וקיום התורה שבעל פה, וע"י"ז יכולים לבוא לשמחה אמיתית לזכות לקול שיאיר בתוך הדיבור וע"י"ז לזכות לשלימות הארת הניגון דקדושה.

לימוד התורה

ואחר כך עוסקים בתורה שבעל פה כל אחד לפי דרכו, והעיקר לשמוח בזה מאוד ולידע ולהאמין שבכל תיבה ותיבה שלומד מתגלה מלכותו בעולם ומאיר בזה אור החיות האמיתית שהוא בחי' הניגון דקדושה [ובאמת גם הלימוד עצמו

יש מעלה כשהוא בניגון ובנעימה כמבואר במגילה (לב ע"א), וכן ראוי לאדם להרגיל עצמו להחיות עצמו בניגון כמובא בשיחות הר"ן (אות רעד), ובפרט בעת הלימוד].

אמונה

והעיקר הוא לגלות מלכותו יתברך בכל פרט ופרט שזה ע"י כל מצוה ומצוה, ובפרט ע"י אמונה שבכל פעם שמבטל עצמו להנהגתו יתברך זהו בחינת גילוי המלכות שהוא שורש הניגון דקדושה, ובאמת רק ע"י"ז יש לאדם היים כי מי שיש לו אמונה חיוו היים אבל מי שאין לו אמונה אין לו שום היים (כמבואר באריכות בשיחות הר"ן אות לב), וכמו כן ראוי לאדם להתרגל לראות את הניגון שמתנגן בכריאה, שהוא ניגון של גדולת הכורא ונפלאותיו בכל פרט ופרט שכל זה הוא בחינת הארת הניגון דקדושה שהיא חיות נפלאה מאוד.

קדושה

וכמו"כ בעניין הקדושה ושמירת הברית שהיא כללא דאורייתא ועיקר החיות של האדם שהוא בחי' הניגון שמאיר לו תלוי בעניין זה [וכן מובן מהמעשה שמובא בטובות וזכרונות מעניין גילוי התורה הזו, שעיקר הארת הניגון דקדושה תלוי בקדושה ושמירת הברית ועיקר בחי' מנגן רשע הוא מי שפגום בזה], וגם בזה ההתחלה היא כבחי' דיבור, היינו לקבל עול מלכות שמים בתמימות גם כשזה קשה ולא מאיר לו, וע"י"ז יזכה שיאיר הקול לתוך הדיבור עד שיוכה להארת הניגון דקדושה ולחיות אמיתית בעבודת ד'.

אהבת ישראל

והכל צריך להיות מתוך אהבת ישראל באמת כי כל אחד יש לו חלק בתורה שבעל פה וכשמפריד עצמו מאחד מישראל אינו מחובר כראוי לתורה שבעל פה וממילא אינו מאיר לו הארת הניגון דקדושה כראוי וכמבואר עד"ז בשיחות הר"ן (אות צא), וכן מרומז במאמר שמביא את המשנה שצריך לדון כל אדם לכף זכות ומובן לכאן שזהו ג"כ חלק מתיקון הניגון דקדושה, ובאמת עיקר השמחה היא ע"י אהבת חברים כמבואר באריכות ככוכבי אור חלק ששון ושמחה, וכמו"כ מבואר במאמר שעיקר המנגן רשע הוא בחי' הבעל לשון הרע שרואה הסרונות בכל אחד שהוא הוי"ו מביא אהבת ישראל].

התבודדות

והעיקר הוא בעת ההתבודדות לצעוק על כל זה, כי הניגון הלא טוב מתנגן בחלל העולם ואי אפשר להימלט ממנו [וכמו"כ אף מנגנים רשעים כפשוטו מתרבים מאוד וצריך הרבה רחמים להינצל מהם], ועל כל זה צריך לצעוק הרבה הרבה להשי"ת להינצל מהניגון הלא טוב ולזכות לניגון דקדושה, וכן על כל העצות המבוארות במאמר ובפרט על לימוד תורה שבעל פה כלילה וכל הנכלל בזה צריך לצעוק הרבה מאוד להשי"ת.

שמחה

אבל שאר כל היום יהיה בשמחה, ובפרט על כל פרט ופרט שזוכה לגלות מלכותו יתברך בעולם ע"י מצוות ודיני התורה בפשיטות שמקיים האדם על כל צעד ושעל, והעיקר הוא לשמח עצמו בהם באמת שע"י זה הוא עיקר הארת הניגון דקדושה, וכמו"כ יש לנו לשמוח מאוד על שזכינו להתקרב לרביז"ל שמאיר לנו את הארת הניגון דקדושה, ובפרט על מה שזכינו להיות בראש השנה אצל רביז"ל שאז מאיר שורש תיקון הניגון דקדושה לכל השנה כולה.

ליקוטי מוהר"ן - זה מדבר אלי!! זה לא סלוגן - זה דרך זינים!!

בימים אלו של ספירת העומר, נשתדל בעז"ה להתמקד במ"ח קנייני התורה, ולהוציא נקודה קצרה ומעשית מכל קניין.

זה רציני – לא משחק!

אם אתה פוחד – אז אתה יכול להירגע.

הכלל ידוע: אם הבעל חוב לחוץ – אז בעל הגמ"ח יכול להיות רגוע. אם הבעל חוב רגוע – אז יש לבעל הגמ"ח סיבה טובה להילחץ...

הקניין החמישי והשישי מקנייני התורה – הם 'באימה' ו'ביראה'.

יש חלקים בתורה – שמביאים על הלומד אותם השראה של יראה. כשאדם קורא בזהר הקדוש, או בספרי קבלה, וכן בספרי צדיקים – ורואה מושגים קדושים ממירים ונעלמים – הוא מרגיש מיד שמדובר במשהו רם ונשגב, שאין לו מושג בהם, וממילא נרתע ותופס שיש דברים גדולים ממנו ונשגבים מבינתו.

אבל יש חלקים בתורה – ששם אדם עלול להרגיש 'בבית'. כשלומדים בתורה מושגים שמוכרים לנו; שור, המור, כסף, גניבה ורמאות. אפשר להרגיש שאני גם כן 'חלק' מהעניין. ואז לקרוא את הדברים מתוך קלות דעת, זלזול ואפילו ביקורת. ובמקרים גרועים, יש אנשים שעלולים להרגיש כך גם ביחס לספרים גבוהים ועמוקים של קבלה וחסידות, כביכול מטיילים הם בתוך שלהם.

הגישה אל התורה צריכה להיות באימה וביראה. כלומר, שים לב עם מה יש לך עסק. מדובר כאן במשהו קדוש מאד, שבשורשו הוא אור אלוקי עליון, והוא משתלשל לתוך אותיות ומילים. הספרים של המשנה, הגמרא, השולחן ערוך, הראשונים והאחרונים, וכל שכן ספרי הקבלה וספרי הצדיקים – הם לא נייר ודיו, אלא אש שחורה על גבי אש לבנה, וצריך נם מיוחד שיהיה אפשר לראות את זה כאן בעולם, ואתה זקוק לרשות מיוחדת כדי לפתוח את הספרים האלו ולקרוא את המילים הקדושות האלו.

אלא שבשעת הלימוד, אי אפשר לחשוב כך, כי אז המוח תפוס וחסום – ואינו פנוי לראות מה הוא קורא, ולהבין מה הוא לומד. בשעת הלימוד, צריך כביכול 'לשכוח' שמדובר כאן ב'אש', ולהיכנס לגמרי בכל האיברים הגידים והחושיים לתוך העניין והסוגיא. ממש כבתוך שלו. צריך גם את כל העזות כדי להקשות קושיות, ולא לוותר אם זה לא מובן.

רבי נתן התבקש להתמנות לרב וסרב. כשסיפר על כך לרבינו מוהר"ן מברסלב, שאל אותו: מדוע סרבת? ענה לו: אני חושש, שמא אטעה חלילה. אמר לו: וכי מי יהיה רב, מי שאינו חושש?!... כלומר, רק משום שאתה חושש, אתה יכול להיות רב בלי לחשוש. וכך אצל כל אחד. רק מי שתופס מה זאת התורה, ונרתע לאחוריו – הוא זה שיכול וצריך להיכנס ללימוד התורה, עם כל העזות וכביכול ללא שום פחד.

מי שלא יודע שהכביש מסוכן, או לחילופין, מחמת הידיעה הזאת חושש לצאת לרחוב – שניהם לא יכולים להלך ברחוב. אבל מי שיודע כמה הכביש מסוכן, ויודע ממה צריך להיזהר – הוא זה שיכול להסתובב ברחוב וללכת ממקום למקום בצורה רנועה ובריאה.

אלו הם שני הקניינים: אימה ויראה; אימה הוא פחד עצום שגורם לרתיעה. כשאדם נמצא ב'אימה' הוא לא יכול לעשות כלום. לעומת זאת 'יראה' מורה על 'זהירות בריאה' מחמת ידיעה שיש ממה לחשוש. ואת שניהם אנו צריכים; תחילה את ה'אימה' – להבין שבעצם אין לנו שום קשר לתורה, ואין לנו בכלל זכות לפתוח את הספר. ואז צריכים כביכול 'לסלק' את האימה, ולהיכנס ללימוד התורה בכל הכח והעזות, ולהשאיר אצלנו את היראה, שהיא הזהירות הנדרשת שלא לאבד את הרצינות.

בקיצור: אתה 'אורח' רצוי מאד בלימוד התורה, ואתה גם צריך 'לעמוד' על שלך בלי לוותר – אבל לא לשכוח ולהשוב שאתה 'בעל הבית'.

כמה קטן – כמה ענק?

אתה חושב שאתה גדול?

אתה הרבה יותר גדול! רק אל תסתיר לעצמך את עצמך!!!

הקניין השביעי מקנייני התורה – הוא 'בענווה'.

ה'ענווה' נתפסת כתכונה מגבילה, מקטינה ומצמצמת. כאומרת: תרגיש את עצמך קטן ואפסי, וממילא אל תנסה אפילו לגעת בדברים גדולים, כי מי אתה ומה אתה, ומה פתאום שתעז למשש דברים שהם הרבה יותר גדולים וענקיים ממה שאתה יכול להכיל ולתפוס.

והאמת היא הפוכה לגמרי. הענווה היא התכונה והתנועה שמשחררת אותנו מכל המחסומים ומכל ההגבלות. ומאפשרת לנו

לגעת, ובאמת, בדברים הכי גדולים הכי גבוהים והכי עמוקים, בלי לחשוש ובלי להיתקע.

* * *

שאלה קטנה: 'גאוזה' הוא דבר טוב או רע? אם הוא טוב, מדוע הוא אסור וכל כך חמור, ואם הוא רע, מדוע הקב"ה משתבח בו ('ה' מלך גאות לבש' ועוד הרבה).

התשובה היא: 'גאוזה' היא גילוי נוכחות הזקה, שממלאת את החלל. ובכן, אם אתה ממלא את העולם בנוכחות שלך, זה גרוע מאד. אבל אם המקום מתפנה מנוכחותנו, ותחתיו מתגלה בו הנוכחות של השם, ובמלואה – זה דבר מצוין, הכי מצוין שיש.

* * *

ובחזרה לעניינינו. התפיסה הטבעית בה אנו תופסים את עצמנו – הוא כמציאות נוכחת. מציאות לא גדולה אמנם, מטר וחצי פלום, על כחצי מטר. עם רמ"ח איברים ושס"ה גידים, ורמת משכל' מסוימת, קטנה או קטנה יותר – אבל קיימת.

והנוכחות הזאת – מגבילה אותנו מאד. כשאתה רואה את עצמך כמציאות, ובודק את המוח שלך ואת היכולות שלך לפי ה'מציאות' הזאת – אתה באמת קטן מאד. פצפון. ולא מסוגל כמעט לכלום. ואם ה'קטן' הזה עוד מרגיש עצמו משהו: חכם, גיבור, עשיר, או צדיק, תלמיד חכם, ומקובל – הוא סוגר על עצמו את הגולל, להגיע אי פעם למשהו אמיתי.

אבל, ברגע בו נסכים לוותר על הנוכחות שלנו, ולהבין מראש שההתייכה הזאת של המטר וחצי, עם כל האי-קיו המדהים שלה – היא בדיחה. אם נסכים להזיז את זה הצידה, ולאפשר כאן ממילא נוכחות אמיתית של השם יתברך – ברגע הזה נפתחים כל השערים, ופתאום תגלה איזה גדול וענק אתה יכול להיות.

[וכמובא בליקוטי מוהר"ן (סימן קי): "כי התורה היא רוחניות. ואשר זך ישר פעלו ושכלו רוחני, יכול לתפוס כל התורה כולה ולא ישכח דבר. כי דבר רוחני אינו תופס מקום. ויכולה התורה להתפשט ולשכן בשכלו. אך מי שהוא מגשם דברי התורה, ועושה ממנה ממשות, אזי יש לה שעור וקצבה, כמה הוא יכול לתפוס בשכלו ולא יותר" עיי"ש].

אתה יכול לזכות לכל טוב: שכל נפלא, השגות עצומות, מדות מתוקנות, ניסים ונפלאות, וכל ההשפעות – אם רק לא תחסום את האויר, ותאפשר לשפע הזה לזרום.

לאיפה אתה מחובר?

למה אתה מחובר?

אמור לי כמה אתה שמח – ואומר לך למה אתה מחובר.

* * *

הקניין השמיני מקנייני התורה הוא 'בשמחה'.

אין 'ציווי' בתורה להיות בשמחה, אך יש דווקא 'עונש' גדול למי שאינו בשמחה. לא עונש אחד, אלא כל העונשים וכל התוכחות. כל אלו באים על 'אשר לא עבדת את ה' אלוקיך בשמחה'. איך זה מסתדר? אם אין על זה 'ציווי' – איך אפשר 'להעניש' ועוד בעונש חמור יותר מכל המצוות ומכל העבירות?!

יש אומרים (כתב סופר, ועוד) שהשמחה איננה מצוה, והעצבות איננה עבירה – אבל השמחה מביאה את האדם למה ששום מצוה לא תביא אותו, והעצבות מביאה אותו למקום ששום עבירה לא תביא אותו. לעומת זאת, רבינו מוהר"ן מברסלב אומר שהשמחה היא דווקא 'מצוה' ואפילו 'מצוה גדולה'.

והאמת, שאין בזה שום מחלוקת. השמחה אכן איננה מצוה מהתרי"ג מצוות, דווקא משום שהיא 'מצוה גדולה'...

* * *

כשזוג מתחתן ומקים בית – יש להם רשימה של התחייבויות.

עשרה דברים שהבעל מתחייב לאשתו, וארבעה דברים שהיא מתחייבת עבורו (כמבואר ברמב"ם ושולחן ערוך). ביחד זה י"ד דברים. אבל יש עוד משהו, החמש עשרה במספר, שהם מחויבים זה לזה. זה אמנם לא כתוב, ואין כזה 'חיוב', אבל זה החיוב הכי חשוב.

השמחה! אם אין שמחה – אין קשר ואין חיבור, וממילא אין בית. גם אם יהיו כל הארבע עשר חיוכים, בשלמות ובמלואם – עדיין אין זה בית. רק כשיש שמחה – יש את הבסיס החיוני ביותר, שעל גביו אפשר וצריך להוסיף את כל השאר. [רמז לדבר: י"ד חיוכים, הם בגימטריא 'יד', כלומר, 'ידי' כדי להחזיק את הקשר, אבל לא כדי ליצור אותו. החמשה עשר הוא בגימטריא 'י-ה', שהופך את ה'אש' וה'אש' ל'איש' ו'אשה'].

כך גם לגבי היהדות. יש תרי"ג מצוות, והשמחה היא לא אחת מהם. לא משום שאיננה 'מצוה', אלא משום שהיא 'מצוה גדולה', כלומר, היא ההקדמה והבסיס לכל המצוות. כי רק כשיש שמחה – יש קשר, ואז כל המצוות פועלים את הפעולה של החיבור וההתקרבות. אם אין שמחה – נשארו רק תרי"ג מצוות של בני נח...

* * *

בלימוד התורה (ובקיום התורה) – השלב החשוב ביותר קודם הלימוד, הוא החיבור והשמחה. ולכן, 'אין אדם לומד אלא מה שלבו הפיץ ובמקום שלבו הפיץ', כי אם לא – הוא לא יהיה מחובר. וכל שכן שאין אדם לומד אלא אם כן הוא הפיץ בכלל...'

התנועה הראשונה כשמתיישבים ללימוד (ועוד קודם לכן) היא הנשיקה לספר. זהו השלב של השמחה והחיבור, ורק אז מתחיל הלימוד. לימוד כזה הוא לימוד של קשר, לימוד מהותי, והוא נחקק עמוק במוח [ולכן מובא בספרים, שנשיקה לספר קודם הלימוד ולאחריו, היא סגולה לזיכרון] וגם ובעיקר בלב.

בקיצור: במקום להתלונן על 'קשרים' שאין לך, פשוט תרוקן את הרכב, ותוכל לקבל את הסחורה – גם בלי 'קשרים'. ואותו דבר, במקום להתלונן על 'כשרונות' או 'חשק' שאין לך – תרוקן את הראש מכל השמויות שמילאת בו, ותוכל לקבל את התורה במתנה, גם בלי כשרונות או כוחות מיוחדים, שאין לך והם גם לא נצרכים!

כשמביאים לך שולחן חדש ומפואר לפלון – אל תגיד: כמה חבל שאין לי דירה גדולה יותר. אלא פשוט – קח את השולחן הישן והבלה, תזרוק אותו מהחלון (לא על אנשים), ויהיה לך מספיק מקום לשולחן החדש. וזה לא רק משל, אלא הנמשל בעצמו.

רב, תלמיד, וחבר

מה דעתך על השורה הבאה:

אתה גם קטן, גם בינוני, וגם גדול. או כמילים אחרות: גם 'תלמיד', גם 'חבר', וגם 'רב'.

* * *

הקניין העשירי, האחד-עשר, והשנים-עשר מקנייני התורה, הם: 'בשימוש חכמים', 'בדקדוק חברים', 'בפלפול התלמידים'.

כל סוג לימוד שיש בעולם, יש שני אפשרויות בלבד – או שאתה מבין או שאתה לא מבין. יודע או שלא יודע. אין אפשרות שלישית. לעומת זאת התורה – מחמת היותה חכמה אלוקית, ה'ארוכה מארץ מדה ורחבה מזני ים' [ולא רק בכמות, אלא גם ובעיקר באיכות] – יש בה אין-ספור רבדים של הבנה, ובכל שלב אתה גם 'מבין' וגם 'לא מבין', גם 'יודע' וגם 'לא יודע כלום'.

ילד שיודע א-ב, הוא יודע הכל ועוד לא יודע כלום. לומד הומש, משנה וגמרא – הוא מבין לגמרי כל מילה, אבל ביחס לבהור בשיבה הוא לא מבין באמת כלום, וגם הוא ביחס לתלמיד חכם לא מבין כלום. הבנה רחבה ונפלאה של 'הנגלה' עדיין נחשבת בקושי לא-ב ביחס לתורת הפנימיות, וכן הלאה.

משכך, לכאורה אין בידנו אפשרות לדעת, האם בכלל אנו מבינים או לא. במערכת של כל כך הרבה רבדים, ייתכן שבכלל אבדנו את הכיוון, וההבנה שלנו היא בכלל לא 'בתורת'. נכמו מו' שלומד 'חמרא' בגמרא, ואין לו מושג אם הכוונה ל'חמור' במקום על 'יין', ושניהם יכולים להיות נכונים...]

* * *

לשם כך, אנו זקוקים לשלשה פרמטרים קבועים – בכל שלב של לימוד התורה, כדי לוודא שאנחנו נמצאים על הכביש הנכון. והשלשה

יש לך מקום פנוי?

אחרי שקראת את כל הכותרות, ושמעת את כל החדשות במקוה, כמה מקום נשאר לך בראש?

* * *

הקניין התשיעי מקנייני התורה – הוא 'במהרה'.

כשמחלקים 'קמחא דפסחא' – לא מבקשים ממך לשלם, לא מבקשים ממך לתת משהו בתמורה, ואפילו לא מבקשים ממך 'להיות משהו'; ראש ישיבה, צדיק או למודן, תלמיד חכם או ירא שמים. מבקשים דבר אחד – תבוא עם שקית, ריקה!

אם תבוא לשם, עם רכב מלא, ועם קרטונים עמוסים לעייפה, ושקיות גדושות – לא תוכל לקבל את הקמחא דפסחא. לא משום שלא רוצים לתת לך – אלא פשוט משום שאין לך לאיפה להכניס את זה... אז זה נשאר בחוץ, ובאים 'אחרים' ולוקחים את זה.

גם אם תבוא עם רכב פנוי, קרטונים ריקים ושקיות מוכנות – ויש לך מקום לאיפה להכניס. אבל אם הם מלוכלכים – ייתכן שתכניס לשם סחורה משוכחת איכותית ומעימה, ותוציא אותה משם חסרי טעם וגדושי ריח...]

* * *

כל כך פשוט – וכל כך עמוק.

כל כך הרבה אנו מתמודדים עם 'קשיים' בלימוד; א. חוסר חשק להתיישב בכלל ללמוד. ב. יושבים כבר ללמוד – והמוח סתום. ג. לומדים כבר – והכל נשכח. ד. לומדים ומבינים וזוכרים – אבל לא מרגישים מעם. ועוד כהנה וכהנה.

הרבה פעמים זה בכלל לא קשור ללימוד. ייתכן שה'קמחא' משוכח מאד, טרי ומעיים, אלא שפשוט הגענו עם כלים מלאים ולא נשאר מקום... ייתכן גם שיש מקום, אבל מזמן לא ניקו שם...

הלימוד הרי לא קשור לידיים ולרגליים, אלא למוח וללב [וגם למעיים]. ואם כן, צריך 'להביא אותם' אל הלימוד, ולהביא אותם – פירושו: א. פנוי. ב. נקי. שתי תנאים פשוטים, ומאד קריטיים. ואז – התורה גולשת פנימה בצורה נעימה, מסודרת, ומועילה, ותו לא מידי.

אם ממלאים את המוח ואת הלב 'בדרך' לתפילה או ללימוד – ביכל טוב ארץ מצרים; חדשות, פוליטיקה, ועוד כמה עניינים העומדים על הפרק. וגם מזינים את העיניים והאוזניים בכל מיני מותרות – אתה מגיע ללימוד כשאתה כבר שבע, ונאלץ לאכול גסה... אז לאיפה זה יכנס?!

* * *

האלו הם: מלמעלה, בגובה הראש, ומלמטה. ולכך צריך שלשה דברים: רב, חבר, ותלמיד.

'לבד' אי אפשר להגיע לשום מקום. על 'תלמידי חכמים' (!) שיושבים לבדם ועוסקים בתורה, אומרים הו"ל 'ולא עוד אלא שמתפשים' (תענית ז). חייבים חבר נוסף. כשלושים עם חבר, הדברים מתחדדים ונעשים ברורים ומדויקים. וכל זה עדיין ב'רובד' שלך, בגובה הראש. יחד עם זה צריך עוד שני רבדים – רובד גבוה יותר, שמקבלים מהרב. ורובד נמוך יותר, שמקבלים מהתלמידים.

החלק של 'הרב' – הוא עדיין מופשט. חייבים אותו כדי להכיר שיש עומק, ולזהות את הכיוון אליו להתור, אבל עדיין לא 'מבינים' את זה. ולכן הוא נקרא בלשון 'שימוש'. בשימוש קולטים דברים דקים וניואנסים שאין להם 'ביטוי'. החלק של 'החבר' הוא זה שמביא את החבנה הברורה והמוחדדת, ולכן הוא נקרא 'דקדוק'. והחלק של 'התלמיד' הוא בשבילך לכאורה בזבוז זמן וקטנות, ולכן הוא נקרא 'פלפול', אבל מתוך הפלפול הזה אתה תופס את הרובד הפשוט יותר של הדברים.

* * *

במובן פנימי יותר – המהלך הזה מלווה כל שלב בעבודת ה', ובתיקון הנפש.

אדם מצד עצמו – מעורבב מאד ובלתי מתוקן. וכדי שלא ליפול לתוך המערבולת של עצמו, להתבלבל ולהישבר הלילה – עליו להתחבר תמיד לשלשה רבדים של 'תיקון', 'נקודת הרב' – דהיינו הארת הצדיק, שהוא החלק הנקי והמתוקן ביותר שיש. 'נקודת החבר' – נקודה מסוימת שיש לחבר שלך, שבו הוא מתוקן, ואתה יכול לקבל הארה מהנקודה הזאת. ומשניהם יחד נולדת 'נקודת התלמיד' – שהיא נקודת השלימות שטמונה בתוכך, ועליך לגלות אותה ולהתחבר אליה (ליקוטי מוהר"ן לד).

יש הרבה בלגן ובלבול, אבל יש נקודות 'מבוררות' של אמת – ואם תתחבר אליהם, תוכל בעקבותם לפלק הרבה ערפל ובלבול, ולהתקדם יותר לקראת התיקון, הפרטי והכללי.

זוברות שיעורים ובתי-כנסת למקורבים!

עיר	נושא השיעור	מגיד השיעור	יום ושעה	למטרים
בני ברק	'תמימי דרך' תורה הליכה עם תורה	לומדים בחבורה חבורת חניכי הישיבות ב"ב	פעם בשבוע	0548487317
בני ברק קרית הרצוג	ליקוטי הלכות	לומדים בחבורה	מוצאי שבת בבית פרטי בשעה: 10:00	0548496139
בני ברק קרית הרצוג	שיעור התחזקות	נושא בפרשה	בכל ליל שבת מברכים	0548496139
בני ברק	התחזקות	רבנים שונים	יום שני בערב לבחורים	0548517128
בית שמש	חבורה ללימוד לקוטי מוהר"ן	לומדים בחבורה	יום שישי בשעה: 11:00 בבוקר	0548528387
קרית ספר	בית מדרש 'נצח ישראל'	תפילות \ שיעורים \ מלווה מלכה ועוד	רח' מסילת יוסף 34 (מאחורי 'בר כל')	

עזרו לנו להגדיל את ההפצה:
ע"י תרומה במכשיר 'קהילות' חפשו: 'עלמא דאורייתא' תרמו וכתבו: עבור 'המקורבים' תזכו למצוות!

השיעורים הקבועים לשבת אחרי מות ולשבוע קדושים						
יום	חודש ניסן	הדף הימני מסכת בכורות	משה ברורה עמוד הימני 'דרשו'	ליקוטי מוהר"ן ח"א	ליקוטי הלכות חלק ז	העמוד הימני בוה"ק זוהר חדש
ז	כט	יז	חזרה	כג.	י	קה.
א	ל	יח	שעא, ד-ה	כג:	יא	קה:
ב	א	יט	שעא, ו, שעב, א	כד.	יב	קט.
ג	ב	כ	שעב, ב-ג	כד:	יג	קט:
ד	ג	כא	שעב, ד-ה	כה.	יד	קי.
ה	ד	כב	שעב, ו-ז	כה:	טו	קי:
ו	ה	כג	חזרה	כו.	טז	קיא.

התורה הנלמדת בחבורת 'תמימי דרך' העולמית: ליקוטי מוהר"ן, חלק ראשון, תורה ג.

עלון 'המקורבים'

ליצירת קשר, לתרומות, להנצחת שם, לקבלת הגליון באימייל, למוקדי ההפצה, ולפרסום בגליון פנו לקו 'המקורבים': 077-31-40-331 והשאירו הודעה בשלוחה: 72 או לאימייל: E0773140331@GMAIL.COM

* * *

ניתן לתרום (וכן לקבל את הגליון עד לביתכם) דרך מכשירי 'קהילות' בכל רחבי הארץ! וכן דרך קו 'קהילות': 0732757000 בשלוחה: 11318 (בכל האופנים יש לציין: עבור עלון המקורבים, וכשהתרומה היא דרך הטל' יש להשאיר הודעה לאחר מכן בקו המקורבים הנ"ל בשלוחה 72 על סך התרומה, ושחיא מיועדת לעלון זה) תזכו למצוות!

* * *

נשמח לקבל כל הומר לגליון ע"י שליחה לכתובת האימייל הנ"ל עד יום שני בערב בצירוף שם מלא ומיקום עיר! (אפשר שם וכתובת בדוויב, ולציין זאת), עם זאת, אין התחייבות שהדברים יפורסמו, ואין לראות באי-פרסום שום צד פגיעה (יתכנו הרבה סיבות, גם טכניות), בהצלחה!!

קו 'זניכי הישיבות' – ברסלב'

בני התורה המקורבים

לאורו של רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

077-31-40-331

שלוחה: 1	הודעות ועדכונים.
שלוחה: 2	לשמיעת הגליון הנפלא 'הקבצו'.
שלוחה: 3	0 – שיעורי הרב ישראל מאיר גלינסקי שליט"א. 1- לשיעורים ונסעים שנמסרו למקורבים.
שלוחה: 4	1 – שיחת חברים \ הודעות מאזינים. 2 – להשאת הודעה למאזינים. 3 – לשלוחת 'הליכה עם תורה' – 'חבורת תמימי דרך'. 4 – למענה וייעוץ.
שלוחה: 5	סיפורי התקרבות וראיונות.
שלוחה: 6	1 – פניני ליקוטי מוהר"ן על התורה. הרב שרגא זילברמן: 2 – שיעורים בליקו"מ. 3 – שו"ת ברסלב.
שלוחה: 7	4\5 – שיעורים מכלל משפיעי אנ"ש. 6 – שיחות ומכתבי מוהר"א"ש. 7 – הזוה"ק בלשה"ק. 8 – דברי גדולי ישראל במעלת לימוד עמוד הימני בוה"ק.
שלוחה: 8	1 – שיעורים ברחבי הארץ. 3 – חברותות ברחבי הארץ. 2 – להשאת הודעה לביקוש שיעור או תברואה.
שלוחה: 9	1 – קוי תוכן נוספים (מרכזיית: ברסלב \ פנימיות התורה \ האמונה). 2 – שירי ברסלב. 3\4 – שירים כלליים. 5 – שירי 'דרשו'. 6 – תיקון הכללי בניגון.
שלוחה: 10	1 – שידור חי. 0 – הודעות קבועות ונחוצות.

אמר רבינו הקדוש: 'רציתי שהענין שלי יתפשט בלבבות האנשים המתמידים בעבודתם כאנשי ליט"א!!'

(שינוי שרפי קודשי ז"ב, סימן נ"ר)